



Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 19 (12109) 1983 чылдың январь 23, воскресенье 1925 чылда үнелестеткен. Өрттө 3 мс.

Кыйгырыгны үндүрген совхозта

КЫШТАГЛАРНЫ ЭРГИП ТУРАР

Он бирги беш чылдың өскө чыгыш болгаш нинти беш чылдың планын ооладары болгаш социализм хуузаалары додур болгаш ажыр күүсөдери кыштагларның канчаар эрттиргенинде, малдың чаш тодун канчаар ажаап алганында улуг хамаарымыр. Чогууна ону барымдаалаш, Бий-Хем районда «Саян» совхозун ажыл-ишчилери 1982-1983 чылдарның мал кыштагларын организастыг эрттирер, малдың чаш тодун бүрүн камгалап алыр, мал ажыл-иш продуктуларын бүдүрерин көвүдээр талазын биле кыйгырыгны үндүрген. Ук кыйгырыгны республиканың мал ажыл-иш бүгү ажылдакчылары дөңсөө, немелде хуузаалары ап, улам күженишкенин ажылдап турар.

Совхозтун ажыл-ишчилери ССР Эмгекчилер тургустунга-нында бээр алдан чыл оюнга тураскааткан социализм чарышка илдепкейлиг киришкен. Партия, совет, ажыл-агый органдары чарышты организастаар, оон негелдерин чоңа таныштырар болгаш күүсөдери талазы-биле элээн ажылдакчылар чоруткан. Олар комсомол, профсоюз болгаш өскө-даа хой-ниги организацияларын дузасында даянган. Социализм чарышты түнпел-ай, квартал, а чамдык таварылгаларда ажылдакчылай-биле беш, чеди азы он хонуктап үндүрүп турар. Малдыг хемчеглерин ап, та-имдыр ажылды калбарткан түнпелде, совхоз мурунку чылдардан дээр көртүгүлери чедип алган.

Чир ийи Кызыл туун совхоз бүдүн чыл дургуунда салбаан ужуру ол. А СЭКП обкомунун, республиканың Министрлер Чөвүлелиниң, профбөлүмдөлдү болгаш ВЛКСМ обкомунун тураскаал Кызыл туу — ССР-ниң тургустунга-нында бээр 60 чыл оюнга тураскааткан социализм чарышка тилекти болгашын херечизин.

Кыйгырыг үндүрген совхозтун 17 муң хире шөв мал дөртөн кодаңда, үш муң хире мыйыстыг бода малы ийи сүт-бараан фермасында, 400 чыгыш болгаш 150 хаваны бир-бир кодаңдарда кыштагалар турар. Бо хүнерде хой кидиан төрүп эгелзэн. Оон улам-мидан совхозтун дирекция-зы, партия, кедээ Совет күүсөдери малчыларга үнүшкүнерин хунуңу чыгыш организастап, илереттинген хемчеглерин чайлаптар талазын, малчыларга дуулажып турар. Олар кишике үдө мал-чыларын ажылдакчыларга болгаш тургустунга таарым-чалык байдаларын тургузуу турар.

Чаа торзөн малга болгаш оон чаш төдөгө витаминниң сипеп далгын, чарба, сууа чергелг чөмөри бериң, чы-

лыг сүт-биле суггарып турар. Терзөн бир муң ажыг хойнуң чаш төдөгө хорамча барык чок. Бүгү күштү салып, деминг ажылдаар болза, салыч-лар бо чылын малдан чаш төд алыр планын ажыр күүсөдери болурунун бүгү аргалары бар. Оларның арасында эртен чы-лын үлгелерг ажылдааннар хой. Чижээлээрге, Дотпаа Демир-оол төрүтүс хойга оонаштыр 118, Иван Чалың 110, Макал Салчак 109 хура-ганын алган.

Пландан ажыр саггап сүдү дээш Александр Чамбал 592 рубль, Татьяна Котельникова 508 рубль, немелде дөңсө алган дээш Николай Комбу 610 рубль немелде төлөвдери алган. Чандык сөс-биле чугаа-ларга, эртен чылын деп-нел-биле шайылаа четкен улус хой болган. Валентина Инкушенин болгаш Салчак Буталар фермалары, Александр Кузнецов уурткан сүт-бараан фермалары, Александр Кузнецов уурткан сүт-бараан бригаданы база шайыла-кан. Бо чижестер ол ажыл-агыйда социализм чарышты багай эвес организастап турарын херечизип турар.

Кыштың эң берге үезинге келген бо. Оон-биле чергел-лештир мал оолдашыны эгелзэн.

Сакмачылардан эгелзип совхозтун дирекциясына чедир малдың чаш төдүн бүрүн камгалап алырынга кириш-пейн турар улус ховар. Кыш-тагларын үртүгү эргип ту-рар.

«Саян» совхоз — республи-каның мурунжы ажыл-агый-дарынын бирээни. Ынтылаа-даа мында четпестер база хой. Ынтылаа көргүзүп материал-дарынын эргилдиреңи чер болгонда илдеп. Сүт-бараан фермаларын кызыл-булу-ларын хирлиг, соок. Малчы-нарга соун чедирлешти оол-дашынынг. Дирекция урез-гел, мал чөмөри ол ол-таан бээр укурга тавар-жып турар. Оон улам-мидан инвентар-хонукта сүдү орту-лаа-биле 3-3,5 литрден кы-вүдөйи турар. Малда хо-р-мча база бар. Бо болгаш өскө-даа четпестерин дары-аар талазын биле хемчег-терин совхозтун дирекция-зы, партия, кедээ Совет күүсө-мү болгаш хой-ниги органи-запчалары ап, сагыла-тур-мун шыгырадып турар. Оларның ажыл-иш үр-түд-пелдиг болурунга идгээр апар.

Ч. КАРА-КУСКЕ.

ХУУСААЗЫНДА



— Дөрткү кварталда сен-тээр ужураг техниканың шунтууш бөлөңнүң шунту-мунда тургустуус. Септел-ней шынары бедик, ошу ту-скай комиссия хынаа көргө-дөп, Бий-Хемде «Кызыл та-раачы» совхозтун машина-трактор мастерскаяның эрге-чекчи Анатолий Лаврентье-вич Ксендик ажыл-ишчи-биске таныштырды.

Мастерскаяның ишти ари-силит, чырык болгаш чыгы-боду. Септечилерниң ажал-дарына бир чутула байдал ол. Ында-мында төгүлгөн кы-вар-чаар материалдар база көзүлбөс. Мастерскаялар турар техникка бүртүп аштап-ары-лап каап. Мында хамык чүвө шунту эмге-өөскөдөгү. Механи-заторлар база боттарының туруштарында оонашкан тех-никаның чынында. Ындай-

мун иялап-ла барымдаалары чурумчуттуган.

Совхозтун механизаторлары эртен кварталда 16 трактор-ну, 7 комбайны, 15 культиваторну, 35 селванны, оон-даа өскө техниканы септэн. Сал-хал Маады биле Кара-Сал Деспикетин, Энгелес Оор-жак биле Сергей Телешкович комбайн септээр, Геннадий Камов биле Елизавет Борбай-оолдун, Василий Самбуу биле Виктор Сундупейн трактор септээр аэнолар социализм чарышты мурунку оду-руун ээлеп келген. Мотор септечин Григорий Спиридо-нов, токар Алексей Попеля-ев, кывар чүдү аппаратура-ны септечкен Александр Голыдов олар база мурунчы-лардан чыдып калбайн турар.

Септелгелде чалгыс-ла таарымча чок чүвө-мастерская-ның дөңсөйүн чыныс болуп турары. Оон улам-мидан анал көдүртүр техникка ажыл-агый-ларга берге, мынчаан септечилер тракторларын моторун хол-биле ушугу, хой үе болгаш күш чарыгдан турар. Мотор-ларын нургулайында ботта-рынга септеп алыр аларга-ла, моон соңгаар көдүртүр техниканы ажылдакчылар ар-гашын тыярып чугула.

Механизаторлар хөрүтү

ажылдап кылар техниканың септелгени апрель бирге чедир, ажалда техниканың септелгени май бирге чедир доозарын социализм хууза-аларында айткан. Боттарыныч чугаазылдан болгаш амгы байдалдан көргө, ук хууза-алар хуузаалында күүсетине бээр. Беш чылдың өскө чы-лыны хову ажылдарын чогуур үезинде бедик шынарыг чо-рударыга ол көчүгү чугула. Ынтылаажы кадрлар чедип-нези манаа шайыткыч болуп турар. Ам бүгү тракторлар-ның чалгыс эөлгө-биле ажал-дарында бериң мергежил бедик механизаторлар чедип-пейн турар, а ийи эөлгө-би-ле «ажылдакчы» 90 хире-кыжы херек. Бо хүнерде совхозтун болуңда 35 ки-жи өөрөйиң турар, нур-гулайында бичин оолдар, оларынч кыжы ажылдап ар-тары билишмөс дөңсөйиң ий-нелер-техниканың ажылдакчы-лар дүвүзгө-биле чугаалап турду.

Бо чыл хову ажылдын чо-рударыга чаа үе-чада болур. Ынтылаажы ук кыжыга бүгү тала-биле хынамчалыг белет-кени, илереттинген четпес-терин баш бурунгар чайла-дыры чугула.

К. ЧОДУ.

ЧУРУКТАРДА: септеки-лер Василий Самбуу, Григо-рий Котелов болгаш хову-трактор бригаданың брига-диринг ораакчызы Иван За-харов; токар Алексей По-пеляев биле слесарь Нико-лай Кислицын.

лажалчыларының негелде-лери амгы үдө калбарган со-гулда мурунчу кампавы-зынга тодаргай болгаш ший-тирлэг илергезериниң эрге-жок чугулазын көзүлде ху-радык киржикчилери айты-кан.

О. А. ЛЕЖИР. Арабтарын кол дайыны болуп турар Аме-риказын Каттыштың Штата-ры-биле дипломаттыг хары-зааларын доп-доруан сокса-лыг үериче бүгү араб чур-тарын араб адвокаттарының элелиниң чыгыне секретар-ы 3. алы-Майлдан кыгыр-ган. АКШ — Израильдин дай-ымчыраг чыгырычыларының кол күтүкчү-дүр деп, ол айтыган. АКШ-тын болгаш Израильдин база Египеттин Ким-Дэвид сүлүзгөни бол-гаш Чоокчу Чоң чук айты-мынга хамаарыштыр дүңгү-беричи өскө-даа планларын 3. алы-Майлдың шыгыш шү-гүмчүзүн. Ребганын планы ишпаш, мынды төлөвдөзлөр делегейин бо районуга су-луг тайбыны чедип алыры-га үндөш болуп шыдаас деп, ол айтыган.

БИСТИН ЧҮРТҮВУСТА

● НАЗАНЬ

Ургонгой — Помары — Уж-город аразының газ дамчы-дылазынын туудууда «экра-торну» эркен: динтер аразын-га олар чүүл дамчылар орук-тун 2500 километр хоалайын канчап энтен. Чурттуң беш чылдың шалымын туудууда кижип турар организация-ларын болгаш ведомстволар-нын төлөкчелери Татария-нын найыскалында чыгылап, өрткен чылдың социализм чарыжынын түнөдериң үн-дүрген болгаш бо чыгыс со-рудаларын чугаалашкан. Юбилейг чылдың ооладзын хуусаа бетинде күүсетке-нин олар рапортуган.

Соңгу чүктө Приобьезин барыш талакы кыгылаарга чедир чаттылган туудуг баш-тайгы хунерлен-не бүгү улустуу апарган. Дамчылыга оруун чурттуң бүгү национал-дарынын төлөкчелери кы-лып турар.

Олар магистралды салып шөөрин хуусаазын үш ай мурун — бо чылын дооз-рын хүлөдөт.

● МОСКВА

Күрүнениң төөгү библиоте-касында ажитыгын чурк каастагылыг ном делегейин «Сталинград» төөгүлүт ма-дир чоруту» деп азан. Ону Болгаш улуг туулушкунуң 40 чылынга тураскааткан. Үш түс чыгам номдары — Аз-чурттуң Улуг дайынын болгаш делегейин ийги да-йынының төөгүлериң тала-зы-биле кол чагаал ажылда-ры, көсүк төөгүлериң мо-нографияларын, совет шериг навалыктерин болгаш туз-чушкун киржикчилеринин сактышкыныларын мында де-лген. «Сталинград» чылы-н чиледейр чүвө чол мадыр-лыг чоруту» деп бөдүк Ста-линград дөңсө тулушкунуң-га киржик дайынычыларын болгаш командирлерин мас-салып мадырлыг чорутуңу дугайын, шериглеринин аныг-бүрү кезектеринин демик-көдөйишкенин дугайын, каттыжышкынынын да-йыныч орунуң дугайын чу-гаалап турар.

● ХАРЬНОВ

Хой станоктары — ажылда-ры көдө ишчилер шөкө-ла: Сель-хотехниканың Кегичевка ра-йон каттыжышкынынын то-кары, ССР-ниң Күрүңе шаң-налының лауреаты В. Е. Хо-паланын ажылдаар черинде ажыттыган. Василий Ефим-вичиниң дөңсөйүзүгү ме-ханизмча үчтөгүлү оон үш

токар автоматтары-биле ко-жа фрезер, чондурла туру-кан. Бүдүн бригаданын онал-данын күүсетинишкан, бо чаз-рыкты ажыл-ишчи кижин ар-тык кезектер-биле чүгө бо-луп бүдүрүлгенин септеки-лерин эвес, харын ол черин чамдык ажыл-агыйларын ба-за хандырып турар. Кегиче-када «школа» металл сайы-раы ажылдаар он-он ажыл-дакчылар чыл хургузула өө-рөйиң эртер.

● ЛЕНИНГРАД

«Уран чүүл чоңуу болур» дөңсө шак ол сорук кирикти-лениниң сөстөрүн медалдар-ла синайырген. Ол медалдар-ны театр чогаалдарынын Ле-нинградка болуп өрткен завод көрүлде-конкурсуңуң лау-реаттарынга байырладыг бай-далга тыыскаан. Бистин үе-нистин кижизиниң дугайын-да, Советтер чуртунун ма-дырлыг төөгүлүгүн дугайын-да дыка улуг ажылдары дөңсө хохорынын аң улуг дөңсө бү-дүрүлгениниң коллективтери спещиалг мастерлерин оон-биле шаңчалаң.

● ЗУБОВА ПОЛЯНА

Мордва АССР-ниң бо ра-йонунун төвүнде ажылдак-чылар 1.500 номерлиг чаа автоматтыг телефон станция-ны түс черинг чоңун идел-диг телефон харылаа-зы-биле хандырган. Чугаалажыр пункт чуртун канчыл-даа хохорай-биле чугаалажыр харыла-жыр арганы бериң турар. Ам-гы үеинг автоматтыг телефон станцияларыңа үндөңсөп, көдө райондарын телефончу-дарынын программанын бо ав-томаттыг республика дүр-гөн боттандырып турар. Чүгө-сөөлүг беш чылда бериң кам-каш он автоматтыг станция-ларын ажылдакчы кириңген. Мынчаан абонентлиг теле-фон четкизи көдө черлерге үштүгү бир хууу — барык 18 муң номер чедир өскөн.

● АЛЕКСАНДРОВ

Владимир областың эң эки хой ажылды турган ажыл-агыйларының аларын дагы-көдүрениң Александр рай-онун «Долгоруков» совхозу-нун чаа төмөкчиги дугаалаар. Он баштайгы муң хойну хү-лөп алган. Бедик породалыг ромово укказын ол хой-дарын жожазында областтарын уксаалыг ажыл-агыйларын салып алган. Төлөвдө күчүлгөң чөдө бөзгө бо ком-плексе 5.500 хой турар. Об-ластын дыка хой фермаларын

бедик породалыг хойлары-би-ле ол хандылар. Хойжулар 230 тонна ажыг хой элдеп, беш муң ажыг тонна дүгү-бүдүр.

● ЖДАНОВ

Донецк областың Ждановта Ильяч аттыг завод агар басейнин камгалап талазы-биле комплексти тургузарын дооскан. Газ аргыларын алдыг машиналарын мыза ажылдакчы кириңген, металл хөдүккалыг доварак-дөңсөйүнү ол эрттирбес. Ол агрегат де-мирини мырлай эң бичи дөңсө чаштанчыларын эрттир-бизден аңгыда, харын олар бүдүрүлгө дөңсө эгиз арганы база бериң турар.

● ОРЕХОВ

Украин ССР-де эң улуг дөңсө куш фабрикаларынын бирээ-ниниң тууду Запорожье об-ластың Ореховта доозуган. Ол фабриканын ийги эөлчөң ажылдакчы кириңген. Чыл бүрү үш миллион бройлер куштар-ны семирти азыраар кыдыр тургускан бо комплексти бү-рүн автоматтык болгаш механизастаан. Оон бүдүрүл-гө кыдырларын электри-биле чы-лылар. Ореховтун куш фаб-риказын ажылдакчы кириңген дикетинг элг бүдүрерин чылда дөңсө муң тонна көвү-делер арганы бээр.

● НИКОЛАЕВ

Вознесенскде быштак-сыр кылырның ажылдакчы ки-риңген чаа комбинаты кадыг быштактары, өскө-даа сүт продуктуларын магазинерге чап-чаа чоруткан. Хонукта 250 тонна сүтү болжаалар-да ажылдаар кыдыр кылың-ган бо бүдүрүлгени бедик бү-дүрүлгүлүг дериг-херексөөлөр-биле дөңсө. Ажыл-агыйларын сүтү хүлөп болгаш чедир ал-дырын комбинат бөдү төш-чүкен арга-биле боттандырып турар.

● АНДИЖАН

Узбекистанда Анджанниң сүт хөдөөлөңнү тууду дооз-ган. Ам ол кылымал далай бөдүнүң савазынга бир ми-лиард 900 миллион кубометр азы төлөвдөңнү күчүлгөң-ден 150, миллион кубометр хой сүтүн шингээдиң ап шы-лаар. Далайын ишкыр хем-чөөлүн уладтарыңа плоти-наның кышкыкызын өскө-көңи болгаш ону төлөвдөң-тениңден чаргы метр бедик көдүргөңи дуулааң. Бо беш чылда республикага Баш-кария, Хорезм болгаш Буха-ра областтарга улуг сүт хөдө-бектерин тургузуп доозар кы-дыр төлөвдөң, ол чорук чаа черлерин немей шингээдиң алдырын темпирлерин дүр-гөдир арганы бээр.

(СЭТА).

Дүвүрөңчиг медээ

ЧЫЛДАГААНЫ ЧҮДЕЛ?

Улуг-Хем районун «Сель-хотехниканың» машина-трактор септелгени эртен чылын багай эвес чөрун тур-гаш. Чылда 205 муң рубль түгө септелге ажылдары кыдыр турган, оны 219 муң рубльге кылган, планын 107 хуу күүсеткен. Тракторлар септелгени 105 хуу, трактор-лар шимчелешкенин септе-лгени 160 хуу, кол агрегаттар септелгени 100 хуу, автома-шиналар септелгени 98 хуу күүсеткен.

Республиканың ажыл-агый бурундо чыкы хову ажыл-дарыга белеткег ажылдары, машина, тракторларын сеп-телгези, хову, шөдөргө органи-ниты болгаш минералдыг чөмөшкүлгө төгери кили-не изиг тулук чоруп турар болгай. Улуг-Хем районун, «Сельхотехника» ма-шина, тракторлар септелгени байданы калдыгы? Бай-дал дүвүрөңчиг.

Инварын 20-ге чедир «Сельхотехника» маши-на-трактор мастерская чү-лө 4 трактор, 4 мотор сеп-тэн, автомашиналар септе-лгенин чүгү кирбэн, маши-на, трактор агрегаттарының септелгени ам-даа өскөдөн.

Мынды байданың кыды-гын чүдө? Оон чылдагы-ны — бүдүрүлгени, күш-ажылды чурчум бедик дөң-сөлгө тургустуунында. Кор-дуген ийи аугаар бо хү-нерде Шагаа-Аргының ма-шина-трактор Мастерская-ла 24 механизатор септелгези хаара туттуңан турар ужу-луг, херек кырында мыда чү-лө 14 кижизин алыр турар. Олар долу күш-биле ажылда-лы, эртен ооладан, көкө-эрте чынып, прогудал турар таварылгалар бар. Септечи-леринг ажылдарына таар-ымчалыг байдал тургусту-маан, мастерскаяны ишти каргыш, хирлиг, оларын нинти чурттаар, чөмөшөр че-

ри чок, бажыдарыңдан кээп турар.

Механизаторлар ортуунда туо-түс кижилер-биле ажыл жожаан, социализм хууза-лыгын кым-даа албаан, соци-ализм чарыш чорбайн турар, бо хун кылган ажылды түп-нел көрбөй, даарта кыдыр ажылды планнавайн турар.

Машина-трактор мастер-скаянын эргелдиги Нико-лай Мельничуктун чугаа-мидан алырга, оларга байлаа черде берге болуп турар, план сүдүдөйиң берге, тракторлар септелгенин планын харын күүсөдөп бу-луп, автомашиналар септеле-ленин планын күүсөдөп шы-даас боор бис деп, ол чу-гаалап турар.

Мынчаан бо илереттинген четпестерин чайлаптар тала-зы-биле «Сельхотехника» баштаар чери дарыг хемчө-лөри аң чорудары негетти-нип келген.

Б. СЕДЕН-ХУУРАК.

хой-ниги организацияларын төлөкчелериниң Индияның бугу девисхоринде тургу-санын «Патриот» соун дикта-кан.

О. ТОКНО. Атомуг болгаш водородтук чексиз хорууру дөңсө. Бүгү-япон чөвү-лелдиг Токнода коммита-чурттуң премьер-министриниң адынга тускай билгисин чоруткан. Япон-америк дай-ынчылар азылде улам-на күштелдирерине уугаан Инонияны чыгырыны бол-луктеринин политиканын нияттарың уурааымын-ны оң биктеке медеткен. Инонияны премьер-министр И. Накасон чононта чаа АКШ-ла барып чораян бол-гаш «Инонияны девисхо-рин сугта дүшпөс авансөң-болуру мен» деп, ол медет-лөңи турган. Чааа башкы-ның ялдузун медеттеди Ино-нияны ялдузун дайында ки-риңерин амышын тургузуу турар-дыр деп документте айткан.

(СЭТА).

ГЕОЛОГАРНЫҢ УЛУУ

Тываның «Хүндүлгөдүн Демдээ» орденниң геолог-иниң ажал-ишчилер коллективни республиканың минералдыг чиг-эт курлавыр-ларын улагтырарының хө-рөңгө, руданың болгаш өскө-даа бөдүсө байланын чаа ула-чактарынын ажалдарына 1982 чылда элээн эвес үлгү-хуузуң кириңген. Улуг-Танек-тин, Шивилинниң минерал-дыг сугарыш шивилинни доозурунун кырында келген. Республиканың туудуг индуст-риязынга хөрөг-дээр эргежок

чугула материалдар база иш-чилетинген. Тываның беш чүс муң масшатыг геология картасы тургустунган болгаш өскө-даа ажылдар кылдыңган.

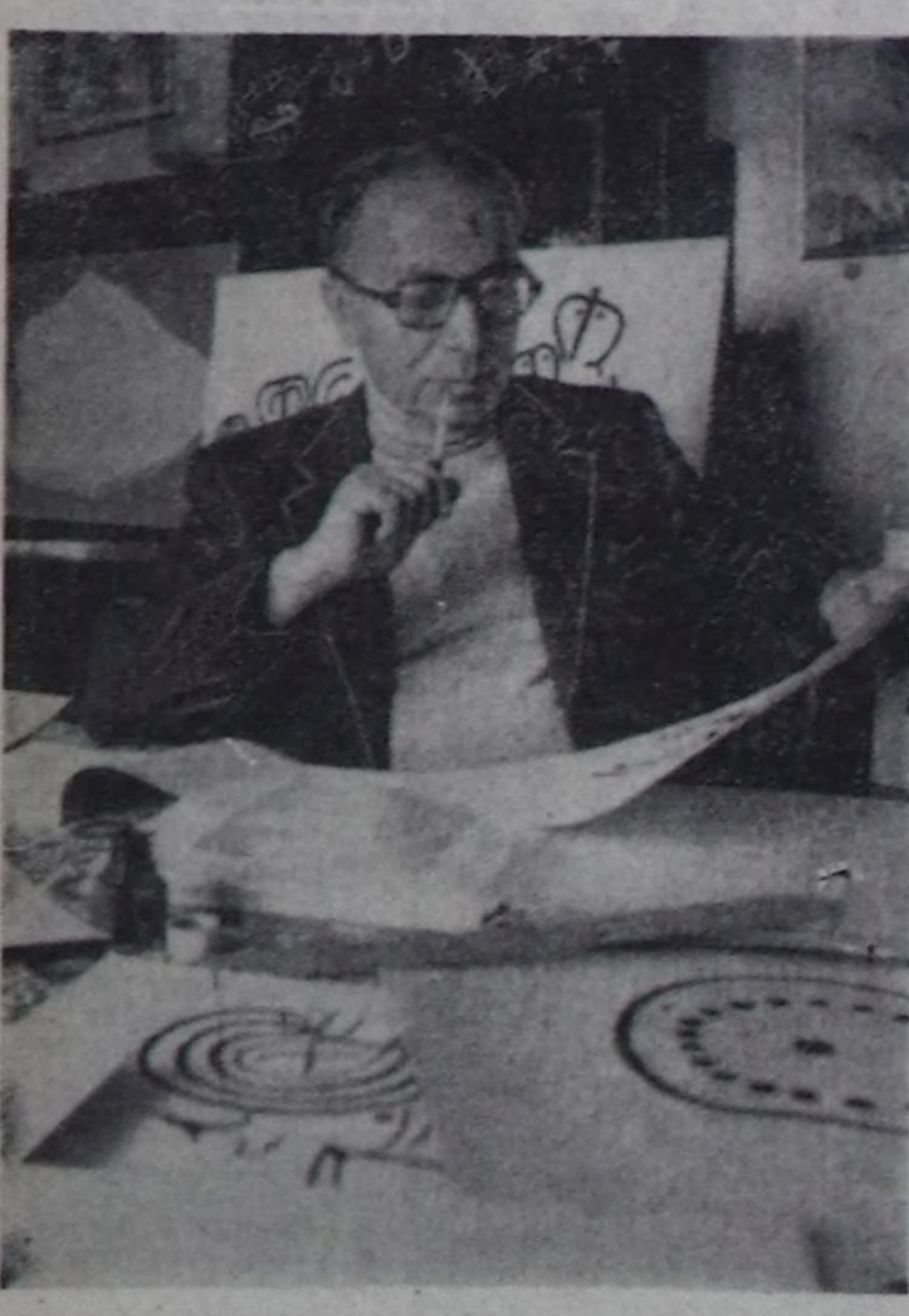
Чер үттээр болгаш казар ажылдарга Хову-Асы пар-тиязында В. А. Смолеский-ниң, Улуг-Танектин Н. С. Холмоветун баштап турар бри-гадалары социализм чарыш-тың төлөкчелери болуп, хүн-дүткөдө чалаан ий, шайнаа-макталга төлөтпөй болганнар. Күш-ажылчы жаргыдага бү-дүн сезон дургуунда кыш

улаа шылгарып келген лабо-ратория ажылдакчылары Е. М. Панасенко биле Е. Г. Герасимов, техниктер Л. И. Бла-димирова, Л. И. Насосова, чер үттээр ажылчылар Х. Г. Гатаулин, В. Н. Бессонов ак сепкилдег ажыл-иш-биле өскө-көдөргө үдөргө болуп турар.

Кышкы үдө экспедицияның ажылдакчылары кижизин бу-рундог ажыл чедир. Олар чыгыш сезонда шивилин тил-каны азым-бүрү бүдүмөдөр-ли сайгырын хынап, 1983 чыл-да кызыл ажылдарын амы-гааштан эгелзеп планнап ки-риңкеннер.

С. ДАНЗЫ.





РФСР-нің уауыс артиста О. Табаков хары угда ийи театрда — Москваның академиктеги уран чүү театрдында база «Современникте» чаа рольдарын белеткен турар.

— Чисте прудум биле Москваның кудумчуу аразына ои хире минута болур кичи мен—деп, аптер чугаалап олар. — Ынчаарга мээ ам ойнаар деп турар ийи маадыралынын аразын чүүчү чылдар аңгылап турар.

«Чөөн талакы ийди» деп шийде скрипачы Вадим Коляев-биле СЭТА-нын, корреспондентизин Олег Табаков «Современник» театрга кыска чыгар үзүндө таныштырган.

— Найысман чурттуг музакант эрте чашта чурттап өскөн хоорайыга чеде берген, хоочун өлүктөрү-биле

Уран чүүл делегейинде АМЫДЫРАЛЫНЫҢ КОЛ АЙТЫРЫ

оюн маадыралынын шаандагы, ийи кичииз-даа болза, мен бөлөрүмгө, шийде тема амгы уени-биле чүүлдеш—деп, Олег Павлович чугаалайдыр. — Ол дээрге сурагыч итали композитор Антонио Сальери-дир. Англия драматургу П. Шэфферини Моцарт биле Сальери дугайында тоолуургу чугаалыг театр амгы хушнерин тургужуулар көргүзөр деп шийирилиз. Шийин кол темалы — чаагы сепкил болза каржы-чоруктуң, хүдээге болгаш ат-алдарың, шийи болгаш саттыгың чоруктуң айтырылары.

Олег Табаковтуң кино маадыралы база-ла бодууна үзүниң угаан-болууны ийиридикчилери. Ол экранга ийи-бүрү, солун 50 рольду ойноп тургускан. Бо чылда ук дагыча чаа рольдар немиржир. «Ойдуң чок кичи» деп кинога эмчиңиң ролунда ол ойноп турар. Э. Володарскийнин сценарийин өзүлүг психологтуг драманы «Москвафильмде» режиссёр А. Манасова тургузуп турар. Ииспектор Лосев» деп кинону А. Довженко аттыг киностудияда тургузуп турар. Сурагыч артисттиң кириш турары бо кино А. Адамовтуң ужураалар теманыңа ийи-жөөн тоолуурун үндөйлеп тургустунган. Эске бир кинода Табаковтарын антер салгалы — адамы биле огу калы ойнаар.

— Аныктарың театрны тургузар бодол менсөсөс чыл бурунгаар тыптып келген — деп, Олег Павлович чугаалайды. — «Современник» театры тургускан О. Ефремов студияда театр тургузуу болуру бадтыкан. Амгы «Современник» дээрге найысман кол театрларын баарын болгон. Ол белен эвес айттыр. Чогаалыгы болгаш организастыг-даа айтырлар ийди хой. Баштайгы оралдачылык чедимче чок болган-даа болза, хоочун калбаа. Херектиң черле бүдөрүгө бузуреп, баа катан аңгылап киришкен мен. Ынчаарга мээ удуруп турарым студия — амдыралының кол айтырым болу берген.

О. СВЕТУНОВА,
СЭТА-нын корр.
Москва.

Ч а а н о м

«ТЫВАНЫҢ ЧОГААЛЧЫЛАРЫ»

Бистиң республиканың А. С. Пушкин аттыг библиотеказының аймакчалыгы Е. О. Кара-оол биле С. И. Ооржак олар «Тываның чогаалчылары» деп тайылбырлыг ийи чымдык помну тургусканнар. 208 артыңгы бол чугаа помнуң соругаы — Тываның чогаалчыларының чырыкче үнгөн ном-дептерлерин улуз чога пропандылаан. Тываның хоочун, сурагыч чогаалчылары Салтук Тока, Степан Сарыг-оол, Сергей Пюр-бю, Байкара Хөвемей, Олег Саган-оол, Виктор Чок-оол, Василий Эренич, Александр Палыба, Леонид Чадмоба, Юрий Кюнзеш, Салим Сүрү-оол, Олег Суванжит оларды аңгыда, талантлыг аныктарың санының арбадан турарын ук ном база херекчелен турар. Чымдык номда шунту 51 автор кирген. Оларны кичи бүрүз ийдеп ажыг номнарыг болгаш намдарларын орус дылда тус-тус

ЯНВАРЬ 24-ТЕН 30-ГЕ ЧЕДИР ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ЯНВАРЬ 24-ТЕ
БИРГИ ПРОГРАММА
КЫЗЫДАН
18.00 — «Чогаалчы бодгаш уе». ССР-нің Чогаалчылар аймакчалыг кичигүе Е. Д. Табановтың чогаалчы ажамды. 18.30 — Телемөдөлөр. 18.45 — «Улуусуң контроль». Дамчылдыла. 19.05 — «Азия төвүндө». Информациа - публицистикалык программа. 19.45 — Чарлаалар, реклама. 19.55 — «Челест». Дамчылдыла. 20.25 — «Ынаар ыракта хөл». Телефильм. 20.35 — С. Тока. «Донгүр-оол». Республиканың хөгжүм-ши театрының шийи.

ЯНВАРЬ 25-ТЕ
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
8.00 — «Уе». 8.40 — Эртенги сула шийишөөш. 8.55 — «Харыковтуң уран чүүл институтунуң студенттерин хорууну көргүзүр». 9.20 — Уруларга фильм. «Хогугуң төгүзүр». 10.35 — «Азия чорукчулар хуу» 11.35 — Медөдөлөр. 11.40 — 14.15 — Чапсар. 14.15 — Медөдөлөр. 14.35 — «Иаили» фильм. 15.15 — Сөз лекцияның библиотеказы. «Социал-демократияның демократия революцияны ийи тактикасы». 16.00 — ПТУ-га чүү чүгө, кантаар өөрдүш турары. Калыңград областың Балтйск хоорайың № 2 ХИТУ-зунуң балык туулар флотка кадрлар белеткен берип турарының дугайында. 16.30 — 16.45 — Чапсар. 16.45 — Баскетболга ССР чемпионналы. Эр улуз. ЦСКА — «Иаили» фильм. ЦСКА-нын Универсалдык спорт залында дамчылдыла. 17.45 — Бистиң сазымыс. Көдөз аңгылап эртендериниң кандидаты Б. А. Попов эртертер. 18.00 — Чогаалчы В. Школовский-биле ужурашылга. 18.45 — Бөгү делегейде. 19.05 — «Ажылы дөш аалдар». Костроманың В. И. Ленин аттыг хөвөн комбинацияны коллективиниң аймакчалар чер бүрүзүгө күш-ажыадын бүдүрүчүлүгү бөдидер дөш ажыадын дүжүгүлүгү дугайында. 19.40 — «Хуңуң хат». Хой сериалдыг уран-чечен телефильм. 4-кү аге. «Наран дага ужурашылга». 21.00 — «Уе». 21.35 — «Ливан чабыштыла». Документалдык телефильм. 22.40 — 22.55 — Бөгү делегейде.

ИЙИГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
12.00 — Француз дыл. 12.35 — География. 7-ти класс. Чооп Европа ортулаагы. 13.05 — Силерге, ада-недер. 13.35 — Ботаника. 6-ти класс. Чечек шыккан үнүштер. 13.55 — А. М. Горький. «Чаш чорамын». 6-ти класс. 14.25 — Совет курулушун болгаш эргениң үндөйиңиң. ССР-де курулуш эрге-тагыртымын болгаш эргелет башкарылаң үндөйиңиң. 14.55 — К. Тренев. «Любовь Яровая». 15.45 — Медөдөлөр. 15.55 — 18.15 — Чапсар. 18.15 — Медөдөлөр.

КЫЗЫДАН
18.30 — Телемөдөлөр. 18.45 — «Азия төвү». Информациа-публицистикалык программа. 19.20 — Чарлаалар, реклама. 19.30 — «Чечектел-де, төрөн Тывам». Агитбригадаларың телекөрүлдөз.

МОСКВАДАН
20.00 — «Тамчыгың удунар, чаштар!» «Азия угбай чугаалайды». 20.15 — «Төргөн чурт дугайында» мыйраң. 21.00 — «Уе». 21.35 — «Азия төвү». Чарлаалар.

МОСКВАДАН
20.00 — «Тамчыгың удунар, чаштар!» «Азия угбай чугаалайды». 20.15 — «Төргөн чурт дугайында» мыйраң. 21.00 — «Уе». 21.35 — «Азия төвү». Чарлаалар.

ЯНВАРЬ 26-ДА
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
8.00 — «Уе». 8.40 — Эртенги сула шийишөөш. 8.55 — Билер кылдыр өөренип алыр. Документалдык телефильм. 9.20 — «Хуңуң хат». Хой сериалдыг уран-чечен телефильм. 4-кү аге. «Наран дага ужурашылга». 10.35 — «Дирит амынтар дугайында» Н. Н. Дроздов эртертер. 11.35 — Медөдөлөр.

КЫЗЫДАН
11.40 — «Орус дөш өөренип тур бас». 10-гу телекөзөл. 11.55 — 14.15 — Чапсар.

МОСКВАДАН
14.15 — Медөдөлөр. 14.35 — «Ажылы салба». Документалдык фильм. 14.45 — «Горис-тер, харылаанар!» 15.30 — «Экономика камналганың болур ужуруң». Армян ССР-нин Ленинградтың пест-ауулу комбинацияда олар чүүлдү болгаш электри энергияны камнап турарының дугайында. 15.45 — «Чурукчулар» чонга. Бүгү-эки-экиниң чурк делегейде. 16.15 — Бистиң корреспондентизиниз чугаалат туулар. 16.45 — 17.00 — Чапсар. 17.00 — Хөгжүм-ши делегей мыйраңдалаан. ССР-нин ийиридикчилери камнаа — АНШ-тин шийиридикчилери камнаа. Көдөз дамчылдыла. 17.30 — «Шыгыш талаа» Довенк областың Биликөөс хоорайың телекөргүзүр. 18.15 — Негеле дугаада спорт. 18.45 — Бөгү делегейде. 19.00 — Индияны национал байырамы — Республика хүниң. «Индия: үзүлүш харылаан». Кинопопуляр. 19.40 — «Хуңуң хат». Хой сериалдыг уран-чечен телефильм. 5-кү аге. «Наран дага Митияның өбөлгө». 21.00 — «Уе». 21.35 — «Балет дугайында». ССР-нин улуусуң артисти О. Лешенко-ская эртертер. 22.55 — 23.10 — Бөгү делегейде.

ИЙИГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
12.00 — Немес дыл. 12.35 — Төгүт. 5-ти класс. Бүрүшү Грешяның театры. 13.05 — Шыгыш талаа. 13.35 — Музыка. 4-кү класс. А. Бородяның музыкалыг маадыралың оуру-хейри. 14.05 — Хоойлу билир сен бе? 14.50 — «О. мөз Дельмун». 15.50 — Медөдөлөр. 16.45 — 18.15 — Чапсар. 18.15 — Медөдөлөр.

КЫЗЫДАН
18.35 — Телемөдөлөр. 18.50 — «Азия төвү». Информациа-публицистикалык программа. 19.20 — Чарлаалар, реклама. 19.30 — «Чечектел-де, төрөн Тывам». Агитбригадаларың телекөрүлдөз.

МОСКВАДАН
20.00 — «Тамчыгың удунар, чаштар!» «Азия угбай чугаалайды». 20.15 — «Төргөн чурт дугайында» мыйраң. 21.00 — «Уе». 21.35 — «Азия төвү». Чарлаалар.

ЯНВАРЬ 27-ТЕ
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
8.00 — «Уе». 8.40 — Эртенги гимнастика. 8.55 — «Горис-тер, харылаанар!» 9.40 — «Хуңуң хат». Хой сериалдыг уран-чечен телефильм. 5-кү аге. «Наран дага Митияның өбөлгө». 10.55 — «И. С. Сталинский». Телефильм. 11.30 — 14.15 — Чапсар. 14.15 — Телемөдөлөр. 14.35 — «Витус Беринг». «Улуз ажыдышканыңарны ийи-биле» деп бөдүк дамчылдылардан документалдык телефильмниң баштайгы көргүзүр. 15.30 — «Бистиң-биле калы кыл, бис мынкан кыл, бистен эки кыл». ГТР-ден дамчылдыла. 16.30 — Я. Себе-люс. Чедиг симфония. 16.55 — 17.40 — Чапсар. 17.40 — Шыгыш талаа. 17.40 — Концерт. 18.00 — Миллионнарың лекцияның университетте. «Күп-ажылы-шыйиш-кижи». 18.30 — «Чурук санында-ла хуа». 18.45 — Бөгү делегейде. 19.00 — Эртенги болгаш амырлар. Академик А. П. Карпинский. 19.30 — «Чангыс-да кичи хогудалың дөш». Москва-Сортировальная депозитун ажыады-биле бесед. 19.50 — «Хуңуң хат». Уран-чечен телефильм. 21.00 — «Уе». 21.35 — «Азия төвү». Чарлаалар. 21.45 — Чапсар. 21.55 — Телемөдөлөр.

ИЙИГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
12.00 — Испан дыл. 12.35 — География. 6-ти класс. Хемпер болгаш хөдөр. 13.05 — Эртен болгаш амырлар. 13.35 — Төгүт. 6-ти класс. Ян Гус. 14.05 — Зоология. 7-ти класс. Куштар амырларда сөзүнчү болушкуннар. 14.30 — «Фотграфтын өңүктөрү». Уран-чечен фильм. (ГТР). 15.40 — Телемөдөлөр. 15.50 — 18.15 — Чапсар. 18.15 — Телемөдөлөр.

КЫЗЫДАН
18.30 — «Өөрдүр болгаш кичиизилер». 19.00 — Уруларга фильм. «Харыг тоол». 19.10 — Телемөдөлөр. 19.25 — Киножурнал. 19.35 — «Азия төвү». 19.55 — Чарлаалар.

МОСКВАДАН
20.00 — «Тамчыгың удунар, чаштар!» «Азия угбай чугаалайды». 20.15 — «Төргөн чурт дугайында» мыйраң. 21.00 — «Уе». 21.35 — «Азия төвү». Чарлаалар.

ЯНВАРЬ 28-ТЕ
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
8.00 — «Уе». 8.40 — Эртенги гимнастика. 8.55 — «Улуз чогаалчыла». Теледоптулал. 9.40 — «Хуңуң хат». Уран-чечен телефильм. 6-кү аге. «Камгала». 10.50 — Концерт. 11.25 — Телемөдөлөр. 11.30 — 14.15 — Чапсар. 14.15 — Телемөдөлөр. 14.35 — «Комсомол — мөз салым». Документалдык телефильм. 15.20 — С. Прокофьев. «Дипрест» эки балеттиң музыкасы. 16.00 — «Орус чугаа». 16.30 — 16.45 — Чапсар. 16.45 — «Тоолдуң аалчылары». «Буратинонуң уруларды». 2-ти сериал. 18.00 — Баскетболга Европа чемпиононуң кубугу. Эр кижилер. ЦСКА — «Форд» (Италия). 18.30 — «Ала-ла хөл». Телекөргүзүр. 18.45 — Бөгү делегейде. 19.00 — Кижи болгаш хоойлу. 19.35 — Улуз улуусуң шийи. «Кичияң чуртгаар эргези» деп доку-

«ЧАҢГЫС ААЙ ӨГ-БҮЛЕДЕ»

ССР-нің УАЧД-де «Чангыс аай өг-бүлө» деп делегей Советтер чуртууң улуз эвелептин 60 чылдар дургузунда найгамчык сайыралың, бурунгаар шийишөөшн көргүзүп турар. Чараштык каастан кылган семаалар, аграммалар, витражтар ресублика бургузун амгы хөгжүлдөң бүгү талайы көргүзүп, партияның кол соругаың — бүгү чүвени кичиге, оон чаагай чорууңа деп соругаың күөсөдиринге баараалатканың бүзүрүш турар. Республика бургузун материалдыг болгаш угаан-бодол депшилгезиниң соксаал чок көдүрүшкүлүң, бүгү чуртууң хөгжүлдөңиң республика, тус-тус девискөрлерин кириш турар улуун көргүскөн.

Сибириниң хөгжүлдөңиң ийиридикчилери кезекте Сайның девискөр-бүдүрүлгө комплексиң хөгжүлүрүн дугайың база чугаалап турар. Оон аразында комплекстин тургусуруң хөгжүлүңге Тыва АССР-нің салышканың

«ЧАҢГЫС ААЙ ӨГ-БҮЛЕДЕ»

дугайың кирген. Республика ол девискөрүн тургужуу материалдар, бир-ле дугаарында цемент, асбестмент, демир-бетон конструкциялар-биле хандырар. Анаа төлөнтүлүшү С. А. И. Ш. ушешек ГЭС-тиң түп шыгыагының тургустурун-биле калды туртуруп турар Чаа Шагаан-Арыг хоорайга тыптып көзүр бүдүрүлгелер улуз үлүзүлүр.

Л. ЖИХРЕВА,
Москва.

«ЧАҢГЫС ААЙ ӨГ-БҮЛЕДЕ»

дугайың кирген. Республика ол девискөрүн тургужуу материалдар, бир-ле дугаарында цемент, асбестмент, демир-бетон конструкциялар-биле хандырар. Анаа төлөнтүлүшү С. А. И. Ш. ушешек ГЭС-тиң түп шыгыагының тургустурун-биле калды туртуруп турар Чаа Шагаан-Арыг хоорайга тыптып көзүр бүдүрүлгелер улуз үлүзүлүр.

Л. ЖИХРЕВА,
Москва.

СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

СПОРТ АКТИВИНИҢ ХУРАЛЫ

Каа-Хем суурун «Энергетик» Култура бажының районунуң спорт комитетиниң коллективиниң актив хурамы болган. Районда күш-кулурун болгаш спорттуң массалың улам ийи көдүрүр дугайында айтырың аяла чугаалашкан. 1982-чылда районунуң спорт комитетиниң чуртукан ажыадың болгаш моон соңгаары соругаалар дугайында илеткедиз комитеттиң даргазы Г. К. Шугуу кылган.

Партияның, ВЛКСМ-ниң район комитеттериниң аймакчалыктары, «Х Улуз хураал», «Тилеке», «Шамбалы», «Супак», «Кара-Хаан», «Конт-Гей» совхозтарын спорт амыадың харылаан аймакчалыктар, спорт амыадың активчилери, эки спортчулар, районунуң школаларының күш-култура бажылары хурадың амыадың киришкенер.

«Урожай» эки турга спорт ийиридикчилериниң инструктору В. Андреев, ВЛКСМ районунуң секретары В. Елазун, инструктору В. Оюн, «Шамбалы» совхозтан чолаачы Д. Сат, Кур-Чер суурда ортумак школаның күш-култура бажызы Н. Донган, райкүөс-комуну улуз өөредиле кизилениң инспектору Л. Енаук болгаш оон-даа өскөдөр хураалга санал берген, чертерде спорт амыады канчаар чоруп турарын болгаш мында чептер дугайында чугаалашкан.

Спорт амыады хөгжүдөр, маскелайн көдүрүр дөш ийиридикчилер спортчулар, хой-ийиридикчилер болгаш спортчулар С. Д. Е. П. («Шамбалы») совхозта гараж эргелекчилер, Павел Кара-Сал («Тилеке») совхозтуң кол агроному, До-пуу-оол Матвей («Х Улуз хураалы») кол зоотехниги. Хейер-оол Монгуш («Х Улуз хураал» совхозун директору), Вадим Оюн («Тилеке» совхозун директору), Урана Ховалыг (Кур-Чер суурдан) болгаш оон-даа өскөдөр хуңдурут бижиктер, өртөктиң белеткер-биле шаднатканнар.

П. ООРЖАК.

БИЛИГЛЕР ШКОЛА ЗЫ

ИЙИГИ БИЛИГ ШКОЛАЛАРЫНЫҢ ӨӨРЕНИКЧИЛЕРИНИҢ КОЛ ЭРТЕМНИК — ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ХИМИЯ БОЛГАН БИОЛОГИЯ БИЛИНИҢ ШЫНАРЫ БИЛИ АЛЫР

Ийи билиг школаларының өөреникчилериниң кол эртемниг — физика, математика, химия болгаш биология билиниң шынары били алыр база союуларын угау-тырары-биле Кызыл-Мажалык № 2 ортумак школалыг тус-тус эртемниг олимпиадалар эртертер. Алаа төс школадан 7-10 кластарын 130 ажыг өөреникчи киришкен. Чылдым-ла эртин турар олимпиадаларга өөреникчилериниң союулары угау-тырар, актив кириш турарын оргинкет демделген. Ызыңгы Кызыл-Мажалыктың № 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810